

DEVIÁNS VISELKEDÉS

FOGALMAK

- Deviáns viselkedés - a normáktól eltérő viselkedés
  - időben: betegség – probléma - eltérés
- 1. Öngyilkosság: „minden olyan haláleset, melyet közvetlenül vagy közvetve magának az áldozatnak valamilyen + vagy – viselkedése idézett elő, ha tudta, hogy aktusa szükségképpen erre az eredményre vezet” (Durkheim)
- 2. Alkoholizmus: alkoholista az, akinek az alkohol az életében problémákat okoz
- 3. Drogfogyasztás
- 4. Bűnözés
- 5. Különféle mentális állapotok

VIZSGÁLATI MÓDSZEREK

1. Öngyilkosság – öngyilkossági arányszám (1 millió vagy 100 ezer lakosra)
2. Alkoholizmus – Ledermann módszer (elfogyasztott alkohol mennyisége); Jellinek képlet (májzsugorban elhunytak)
3. Drogfogyasztás – epidemológiai vizsgálatok (fogyasztás önbevallás alapján)
4. Bűnözés – statisztikai adatok (közvéleményes bűncselekmények, ismertté vált elkövetők, vádlottak, elítéltek); viktimológiai vizsgálatok (áldozattá válás önbevallás alapján)
5. Különböző mentális állapotok – epidemológiai vizsgálatok; Beck-féle depresszió kérdőív

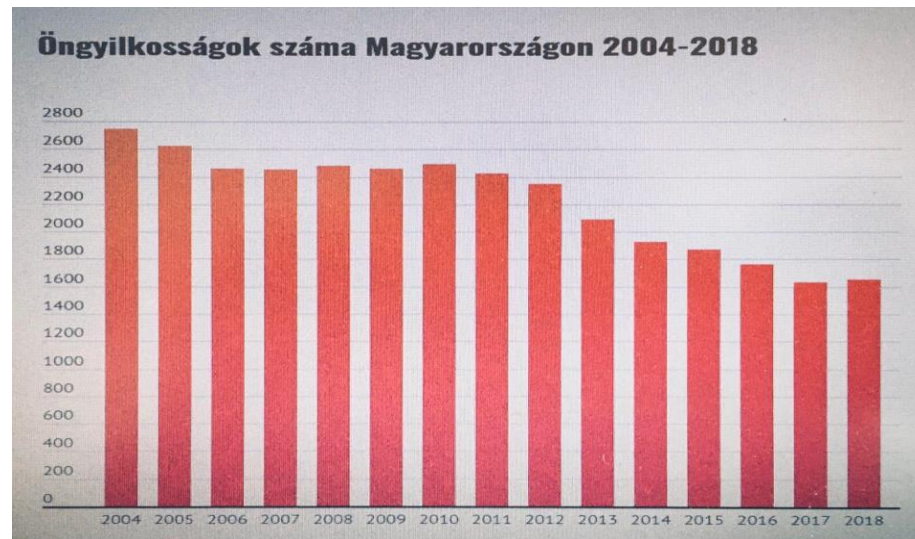
ELMÉLETEK

- Biológiai – Lombroso (koponya forma – bűnözés); elmebetegség, alkoholizmus genetikai meghatározottsága
- Pszichológiai – frusztráció – agresszió elmélet; akut feszültséghelyzet; pszichoanalízis (orális dependencia – alkoholizmus)
- Kulturális – kultúrák, normák, értékek különbözőségéből adódó különbségek
- Szociológiai (gyakorisága, társadalmi okai) – Durkheim (a deviancia funkciója fejlődésben); a szocializáció zavarai; anómia elméletek (Durkheim, Merton); minősítés elmélet (stigma)

MAGYARORSZÁGI HELYZET

1. Öngyilkosság:

- mindig a világ élvonalában az öngyilkossági arányszám

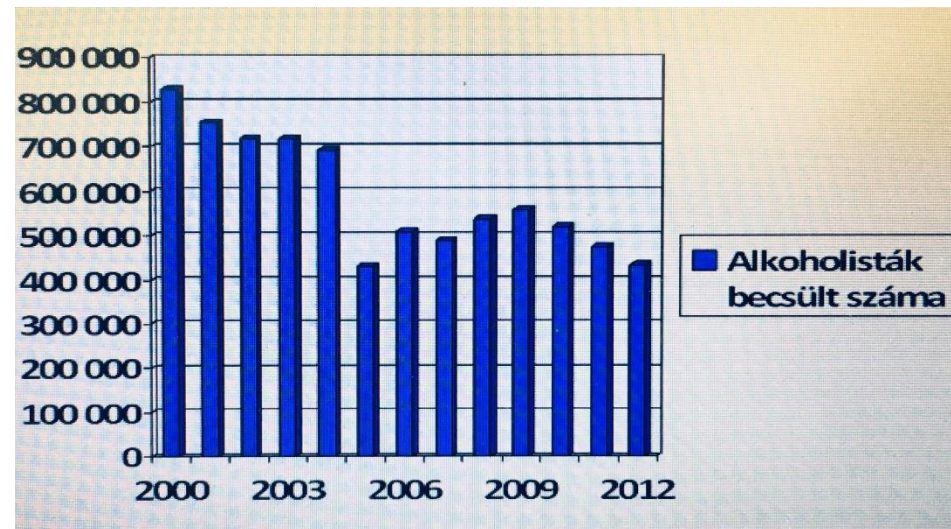

- demográfiája: férfi, idősebb, városi, alacsonyan iskolázott, nem vallásos

MAGYARORSZÁGI HELYZET

2. Alkoholizmus:

- mindig a világ élvonalában – 13 liter/fő/év

- demográfiája: férfi, középkorú, mindenféle településen élő, alacsonyan iskolázott

MAGYARORSZÁGI HELYZET

3. Drogfogyasztás:

- különböző típusú szerek
- régebben tranzitország voltunk, ma célország vagyunk
- demográfiája: férfi, fiatal, városi, szerfüggő az iskolázottság

4. Bűnözés:

- eltérő jogrend miatt nehéz nemzetközi összehasonlítás
- bűncselekmény típusok – társadalmi csoportok
- demográfiája: férfi, középkorú, városi, alacsonyan iskolázott

5. Különféle mentális állapotok:

- minden második ember átesik valamilyen formáján élete során
- demográfiája: nő, középkorú, városi, minden iskolázottságnál előfordul